

Kỷ niệm 110 năm ngày sinh Luật sư – Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Hữu Thọ (1910-2020)

Luật sư - Chủ tịch Nguyễn Hữu Thọ - một trí thức yêu nước tiêu biểu, một chiến sĩ cách mạng kiên cường, một biểu tượng của tinh thần đại đoàn kết theo tư tưởng Hồ Chí Minh, một nhà hoạt động chính trị xuất sắc.

Nguyễn Hữu Thọ (bí danh Ba Nghĩa), sinh ngày 10/7/1910 trong một gia đình công chức tại làng Long Phú, tổng Long Hưng Hạ, phủ Trung Quân, tỉnh Chợ Lớn cũ (nay thuộc huyện Bến Lức, Long An).

Sinh ra và lớn lên trên mảnh đất quê hương Long An giàu truyền thống yêu nước và đấu tranh cách mạng, năm 11 tuổi, ông từ già quê hương đi du học tại trường Trung học Mignet thuộc Aix-en-Provence – một thành phố nhỏ miền Nam nước Pháp. Sau nhiều năm miệt mài học tập, tốt nghiệp Cử nhân Luật hạng ưu, Nguyễn Hữu Thọ trở về nước (năm 1933) và xin tập sự tại Văn phòng luật sư của một người Pháp ở Mỹ Tho, sau 5 năm tiếng

tâm của Luật sư Nguyễn Hữu Thọ - người luôn bên vực lẽ phải, nhanh chóng lan ra khắp Nam Kỳ lục tỉnh.

Năm 1940, trực tiếp chứng kiến sự đàn áp dã man của thực dân Pháp đối với đồng bào ta trong cuộc khởi nghĩa Nam Kỳ; tham dự phiên tòa do thực dân Pháp dựng lên để “buộc tội” các chiến sĩ cách mạng, Luật sư Nguyễn Hữu Thọ nhận thức sâu sắc về tinh thần yêu nước, ý chí chiến đấu kiên cường và lý tưởng cao đẹp của những người cộng sản trong cuộc đấu tranh giành độc lập dân tộc, đồng thời thấy rõ bản chất thâm độc, tàn bạo, tội ác man rợ của chính quyền thực dân ở thuộc địa. Ông nung nấu suy nghĩ và đi đến quyết định phải tham gia cách mạng để góp phần vào cuộc đấu tranh của dân tộc.

Năm 1949, Luật sư Nguyễn Hữu Thọ được bí mật kết nạp vào Đảng Cộng sản Đông Dương, trực tiếp tham gia công tác trí vận của Đảng ở Sài Gòn – Chợ Lớn. Đầu năm 1950, ông tham gia lãnh đạo cuộc biểu tình của nhân dân Sài Gòn phản đối sự hiện diện của 2 tàu chiến Mỹ. Thực dân Pháp đã bắt Luật sư Thọ đưa đi quản thúc tại Bản Giăng, huyện Mùông Tè, tỉnh Lai Châu, đến tháng 11/1952, trước phong trào đấu tranh mạnh mẽ của Đoàn luật sư và nhân sĩ, trí thức Sài Gòn – Gia Định, Luật sư Nguyễn Hữu Thọ được trả tự do. Nhằm ngăn chặn ảnh hưởng to lớn của Luật sư Thọ, ngày 15/11/1954, chính quyền Sài Gòn lại bắt giam và lưu đày ông cùng một số trí thức yêu nước ra miền núi Củng Sơn, huyện Tuy Hòa, tỉnh Phú Yên cho đến khi được lực lượng vũ trang của Khu ủy V giải thoát (tháng 10/1961). Như vậy, trong hai cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ xâm lược, mặc dù bị kẻ địch bắt giam và lưu đày ở nhiều nơi, từ vùng “rừng thiêng nước độc” ở bản Giăng, huyện Mùông Tè, tỉnh Lai Châu đến vùng miền núi Củng Sơn, huyện Tuy Hòa, tỉnh Phú Yên... Luật sư Nguyễn Hữu Thọ vẫn giữ vững chí khí của người cách mạng, cùng với

đông đảo nhân sĩ, trí thức và nhân dân Sài Gòn - Gia Định hăng hái hoạt động cách mạng, kiên cường trong cuộc đấu tranh giành độc lập dân tộc.

Tại Đại hội lần thứ I Mặt trận Dân tộc giải phóng miền Nam Việt Nam (tháng 2/1962), Luật sư Nguyễn Hữu Thọ được bầu làm Chủ tịch Ủy ban Trung ương Mặt trận Dân tộc giải phóng miền Nam Việt Nam. Tháng 3/1964, Đại hội lần thứ II Mặt trận Dân tộc giải phóng miền Nam Việt Nam đã bầu lại ông làm Chủ tịch Đoàn Chủ tịch Ủy ban Trung ương Mặt trận Dân tộc giải phóng miền Nam Việt Nam. Đến tháng 6/1969, Luật sư Nguyễn Hữu Thọ đảm trách cương vị Chủ tịch Hội đồng cố vấn Chính phủ Cách mạng lâm thời Cộng hòa miền Nam Việt Nam. Sau khi thống nhất đất nước, đồng chí Thọ được nhân dân bầu làm đại biểu Quốc hội các khóa VI, VII, VIII; được Quốc hội tín nhiệm bầu làm Phó Chủ tịch nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (tháng 6/1976); Quyền Chủ tịch nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (tháng 4/1980); Chủ tịch Quốc hội và Phó Chủ tịch Hội đồng Nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (tháng 7/1981). Tại Đại hội hiệp thương dân chủ của Mặt trận (1977), dù được Đảng phân công đảm trách chức vụ Phó Chủ tịch nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, Luật sư vẫn được cử làm ủy viên Đoàn Chủ tịch Ủy ban Trung ương mặt trận Tổ quốc Việt Nam. Tháng 11/1988, tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ III Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Luật sư Nguyễn Hữu Thọ được bầu làm Chủ tịch Đoàn Chủ tịch Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam. Tháng 8/1994, Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ IV Mặt trận Tổ quốc Việt Nam đã suy tôn ông làm Chủ tịch danh dự Đoàn Chủ tịch ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam.

Trên các cương vị lãnh đạo, Luật sư Nguyễn Hữu Thọ đã dành tất cả thời gian, trí tuệ, tâm huyết cống hiến cho sự nghiệp cách mạng giải phóng dân tộc, thống nhất Tổ quốc và xây dựng đất nước.

Sớm được học tập, tiếp thu tinh hoa văn hóa phương Tây, có tấm lòng yêu nước sắt son, kiên cường đấu tranh bảo vệ những người bị áp bức, bóc lột... Trong suốt chặng đường gần 50 năm hoạt động cách mạng, bất chấp mọi gian khổ, Luật sư Nguyễn Hữu Thọ đã cống hiến trọn đời mình cho lý tưởng độc lập dân tộc, đoàn kết mọi tầng lớp nhân dân trong cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc và xây dựng đất nước. Luật sư Nguyễn Hữu Thọ là một tấm gương, là người đã giương cao ngọn cờ đại đoàn kết dân tộc, suốt đời phấn đấu cho sự nghiệp đoàn kết, góp phần to lớn vào thắng lợi của đất nước.

Cuộc đời, sự nghiệp của Luật sư Nguyễn Hữu Thọ là cuộc đời, sự nghiệp của một trí thức yêu nước tài năng, từ chủ nghĩa yêu nước chân chính đến chủ nghĩa cộng sản. ông là con người tiêu biểu của tinh đoàn kết dân tộc, là một nhà lãnh đạo tài năng, một tấm gương sáng ngời về đạo đức cách mạng, tác phong, lối sống giản dị, khiêm tốn, trong sạch, hy sinh vì nghĩa lớn, không khuất phục trước cường quyền, không sa ngã trước tiền tài, danh lợi, vì lý tưởng cộng sản cao đẹp. Luật sư Nguyễn Hữu Thọ đã hiến dâng trọn đời cho Tổ quốc, cho dân tộc.

Với những công lao to lớn đối với sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc, Luật sư Nguyễn Hữu Thọ được Đảng và Nhà nước tặng thưởng Huân chương Sao Vàng,

huân chương cao quý nhất của Đảng, Nhà nước ta và nhiều huân, huy chương, giải thưởng cao quý khác của các nước bè bạn anh em. Tấm gương đạo đức cao đẹp và những cống hiến trọn đời cho Tổ quốc, cho dân tộc của Luật sư Nguyễn Hữu Thọ đã được ghi tạc trong lòng nhân dân ta và bạn bè quốc tế, hình ảnh của ông sẽ mãi mãi được các thế hệ người Việt Nam học tập và noi theo.

Nhân kỷ niệm 110 năm ngày sinh của cố Luật sư Nguyễn Hữu Thọ (1910-2020), xin được nhắc lại chân dung, cuộc đời, sự nghiệp và những hoạt động của một trí thức yêu nước tiêu biểu, một nhà hoạt động cách mạng suốt đời vì nước, vì dân, đồng thời bày tỏ sự tri ân của thế hệ trẻ đối với công lao, đóng góp của Luật sư Nguyễn Hữu Thọ đối với cách mạng Việt Nam. Thông qua tiểu sử của Luật sư Nguyễn Hữu Thọ sẽ góp phần đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục truyền thống cách mạng vẻ vang của Đảng của dân tộc, khơi dậy niềm tự hào về lịch sử đấu tranh bất khuất, kiên cường của thế hệ cha anh đối với các tầng lớp nhân dân, nhất là đối với thế hệ trẻ, nhằm củng cố niềm tin vào sự lãnh đạo của Đảng trong công cuộc xây dựng đất nước ngày càng giàu mạnh.

Tài liệu tham khảo:

1. Luật sư Nguyễn Hữu Thọ : Cuộc đời và sự nghiệp / Trần Minh Trường, Nguyễn Thị Giang đồng chủ biên, Phạm Hồng Chương. - H. : Chính trị quốc gia, 2014. -347tr.
2. Luật sư Nguyễn Hữu Thọ người con tận trung với nước tận hiếu với dân. - H. : Chính trị Quốc gia, 1998. -511 tr.

Đinh Nhài